

Міжнародний європейський університет

КАФЕДРА _____
менеджменту та економіки _____

2021
SYLLABUS
ДОДАТОК 1

Дисципліна

Фандрейзінг та краудфандінг

Сторінка дисципліни

<https://business.ieu.edu.ua/>

Форма підсумкового контролю

залік

диференційований
залік

екзамен

1 Коротка анотація дисципліни

Дана навчальна дисципліна охоплює характеристики основ фандрайзінгу та краудфандінгу, розгляд питань щодо організації фандрайзінгової та краудфандінгової діяльності в публічному секторі, вибору стратегії фандрайзінгу, розробки та реалізації проектів у рамках фандрайзінгу та краудфандінгу, вивчення зарубіжного досвіду фандрайзінгової та краудфандінгової діяльності в публічному секторі економіки. Оволодіння цим курсом повинно виробляти вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері публічних фінансів.

2 Передумова вивчення дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є забезпечення формування цілісного наукового уявлення і професійних знань та навичок по затребуваних практичних напрямків в управлінні та ресурсному забезпеченні соціальної роботи.

3 Мета та цілі дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фандрейзінг та краудфандінг» є програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на поглиблення здатності використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансового забезпечення

публічного сектору економіки. Курс охоплює характеристику основ фандрайзінгу та краунфандінгу, розгляд питань щодо організації фандрайзінгової та краунфандінгу діяльності в публічному секторі, вибору стратегії фандрайзінгу та краунфандінгу, розробки та реалізації проектів у рамках фандрайзінгу та краунфандінгу, вивчення зарубіжного досвіду фандрайзінгової краунфандінгової діяльності в публічному секторі економіки. Оволодіння цим курсом повинно виробляти уміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері публічних фінансів.

4 Результати навчання

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

ПРН 6. Виявляти навички з пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в процесі прийняття управлінських рішень.

5 Кредити ECTS

На вивчення навчальної дисципліни «Фандрейзінг та краунфандінг» відводиться 90 години 3 кредити ЄКТС.

6 Структура дисципліни

Найменування тем	Вид занять / год		
	Лекції	Семінарські заняття / практичні / лабораторні	Самостійна робота
Тема 1. Теоретичні засади фандрайзінгу та краунфандінгу в публічному секторі.	2	2	4
Тема 2. Досвід та перспективи розвитку фандрайзінгу та краунфандінгу.	2	2	6
Тема 3. Фандрайзінгова та краунфандінгова діяльність у публічному секторі та форми її підтримки.	2	1	4
Тема 4. Організаційні засади фандрайзінгової діяльності у публічному секторі.	2	2	6
Тема 5. Особливості фондів та грантів у публічному секторі.	2	1	4
Тема 6. Вибір стратегії фандрайзінгу та звернення у публічному секторі.	2	2	6
Тема 7. Методичні засади розробки інвестиційних проектів у рамках фандрайзінгу.	2	1	4

Тема 8. Складання та реалізація бюджету проекту.	2	1	4
Тема 9. Фандрайзинг як метод мобілізації фінансових ресурсів для розвитку територіальних громад.	4	2	4
Тема 10. Основні методики роботи фандрайзера, краунфандінга в публічному секторі.	4	1	4

7 Перелік обов'язкових завдань

Обов'язкові завдання	Кінцеві терміни підготовки
Теоретичні засади фандрайзингу та краунфандінгу в публічному секторі.	За розкладом
Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу та краунфандінгу.	За розкладом
Фандрайзингова та краунфандінгова діяльність у публічному секторі та форми її підтримки.	За розкладом
Організаційні засади фандрайзингової діяльності у публічному секторі.	За розкладом
Особливості фондів та грантів у публічному секторі.	За розкладом
Вибір стратегії фандрайзингу та звернення у публічному секторі.	За розкладом
Методичні засади розробки інвестиційних проектів у рамках фандрайзингу.	За розкладом
Складання та реалізація бюджету проекту.	За розкладом
Фандрайзинг як метод мобілізації фінансових ресурсів для розвитку територіальних громад.	За розкладом
Основні методики роботи фандрайзера, краунфандінга в публічному секторі.	За розкладом
Комплексне практичне індивідуальне завдання	За розкладом

8 Перелік вибірових завдань

Вибіркові завдання	Кінцеві терміни підготовки
<i>Завдання №1.</i> секторі - Сутність фандрайзингу, його роль та сфери застосування в публічному секторі - Благодійництво та основні його форми - Етичні стандарти фандрайзингової діяльності - Риси професійного фандрайзера та їх характеристика - Піраміда фандрайзингу - Правила успішного фандрайзингу	За розкладом
<i>Завдання №2.</i> - Становлення благодійності в Україні - Фандрайзинг у країнах ринкової економіки - Особливості фандрайзингу в соціальній сфері - Світовий рейтинг благодійності. Фандрайзингова та краудфандінгова діяльність у публічному секторі країн ЄС - Перспективи та можливості фандрайзингу та краудфандінгу в мережі Інтернет - PR технології в фандрайзинговій діяльності - Інноваційні інструменти фандрайзингу	За розкладом
<i>Завдання №3.</i> та управління проектами - Поняття проекту та його особливості - Взаємозв'язок між публічною політикою, стратегічним плануванням та управлінням проектами - Технології розробки та реалізації проекту - Складові успішного партнерства - Передпроектна стадія фандрайзингу - Стейкхолдери у фандрайзингу: склад та методика оцінювання	За розкладом

<i>Завдання №4.</i> • Менеджмент орієнтований на результат • Корпоративний фандрайзинг • Фандрайзингова діяльність із органами державної влади та місцевого самоврядування • Фандрайзингова діяльність з приватними особами • Краудфандинг: поняття, реалії та перспективи	За розкладом
<i>Завдання №5.</i> • Міжнародна технічна допомога: призначення, форми підтримки та перспективи залучення • Перспективи активізації фандрайзингу в зміцненні фінансової основи місцевого самоврядування • Державний фонд регіонального розвитку: призначення, напрями діяльності та роль у фінансуванні розвитку територіальних громад. • Субвенція на формування інфраструктури як джерело ресурсів для територіальних громад	За розкладом

9 Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міждисциплінарна інтеграція	Курс (рік навчання)	Цикл: загальної підготовки / професійної підготовки / вільного вибору
Один семестр	6 семестр	Так	3-й курс	Цикл вільного вибору

10 Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час on-line тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Списування під час контрольних робіт заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів)

11 Система оцінювання та вимоги

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни здійснюється в балах відповідно до табл.1. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Фандрейзінг та краудфандінг»

Розділ I											Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Поточне тестування та самостійна робота												
Змістовий розділ 1				Змістовий розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	КПЗ		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	40	100

*T1, T2, ..., T10 – теми занять

**КПЗ – комплексне практичне індивідуальне завдання

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах: усного опитування студентів на практичних

заняттях та оцінки рівня їх знань; перевірки правильності розв'язання практичних задач; експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів. Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі **заліку**. Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає **40** балів (див. табл. 2).

Таблиця 2

**Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з
навчальної дисципліни**

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються: неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус **2** бали); неточності в назвах окремих економічних категорій та понять (мінус **4** бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно»**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре»**, якщо:

– відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

– при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється **«задовільно»**, якщо:

– відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

– одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;

– висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати іспиту оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на екзамені оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами іспиту та незадовільну загальну підсумкову оцінку. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік. Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**. Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D		
60-65	E	задовільно	
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач пред'являє до студента при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Вимогою для студентів є активна участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

13 Політика щодо пропусків занять

Під час зайнять є неприпустимим пропусків без поважної причини, запізньєнь. При наявності пропущених більше 50% зайнять студент не буде допущений до підсумкового контролю знань. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. -

14 Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну

При виконанні завдання пізніше терміну здачі на тиждень при наявності поважної причини, підсумковий бал за завдання знижується на 10% від отриманої оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

15 Політика дотримання академічної доброчесності

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені.

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності в Міжнародному європейському університеті згідно з Кодексом академічної доброчесності науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Міжнародного європейського університету – <https://ieu.edu.ua/pro-mieu/publiczna-informatsiia>

16 Рекомендовані джерела інформації

1. Бабій О.Я., Петрик О.В., Скорохода М.Р. Гранти 2017. Каталог донорських організацій: навч.-практичний посібник. Бурштин: Клуб сталого бізнесу, 2017. - 89 с.

2. Бабій О.Я. Посібник з фандрейзингу для бізнес-об'єднань: посібник. К.: 2017. - 168 с.
3. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: підручник. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. - 660 с.
4. Кобзарев О. Фандрейзинг: навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. - 84 с.
5. Кулініч О.В., Ткачов Д.С. Соціальне проектування та грантрайтинг. Х.: Управління інноваційного розвитку та іміджевих проектів, 2018. - 42 с.
6. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері: метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / В.В.Белявцева та ін.; за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків: Золоті сторінки, 2017. - 148 с.
7. Чернявська О.В., Соколова А.М. Фандрайзинг: навч. посіб. 2-е вид., з доопрац. та допов. К.: Алерта, 2015. - 272 с.
8. Горовая В.В. Практическое пособие по краудфандингу / под. ред. Ф.В.Мурачковского. Москва: Глобал Нетворкс. 2016. - 125 с.
9. Шевченко Д.А. Фандрайзинг образовательной организации: учебное пособие для обучающихся по дополнительным профессиональным программам. М.: Дашков и КО, 2017. - 335 с.
10. Волосович С.В., Василенко А.В. Краудфандінг як інноваційний метод фінансування проектів. Modern Economics. 2017. №4. С.13-19.
11. Козак В. Фандрайзинг як інструмент розвитку територіальних громад в умовах децентралізації. Державне управління та місцеве самоврядування. 2018. Вип. 3(38). С.131-141.
12. Огородник В.О. Фандрайзинг - інструмент активізації соціальноповідальної взаємодії суб'єктів суспільних відносин. Економіка і організація управління. 2014. №1 (17) 2(18). С.197-201.
13. Іващенко А.І., Поліщук Є.А., Диба О.М. Перспективи розвитку краудфандингу в Україні як інструменту залучення коштів для підприємств малого та середнього бізнесу. Інвестиції: практика та досвід. 2016. №21. С. 34-39.

17 Поради з успішного навчання на курсі

Відповідальність – це усвідомлення того, що для досягнення успіху ви самі маєте визначити свої пріоритети, розподілити час і ресурси.

Шукайте оптимальний розв'язок завдання.

Будьте вимогливими до себе.